

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CIIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96538)

ceti non eē uerum, & Alexandrum tenere contrariū
 in d.l. uinū, in 2. col. per tex. in l. celsus, in fi. cum l. se-
 que. ff. de arbitris ubi casus. Præterea quando credi-
 tor fuisse per oblationem, & depositionem in mora
 constitutus, iuxta l. si solutus, & l. qui decem, ff. de
 solut. & ipse postea extrajudicialiter debitorem inter-
 pellasset, hæc ultima interpellatio nocet, & attendit,
 l. si seruus, §. sequitur, ff. de uerb. oblig. d. l. si solu-
 tus, & d. l. qui decem, cum si. Nec obstat tex. in d. l. sed
 si alia, quia loquitur, quando creditor ante lit. conte.
 & ante iudicium ab eo inchoatum debitorem non
 interpellasset, nam tunc reus per litis contestationē,
 in mora constituitur. Vel aliter illi textui respōdeas,
 ut dicit Alex. in d. l. uinum, in 2. col. Præterea, & si di-
 ctam Saliceti uerum eēt, tamē pōt in casu nostro re-
 torqueri, nā postquā creditor fuit in mora constitu-
 tus, ipse litem mouit contra Oliueriū debitore, & cū
 eo litem fuit contestatus, ergo in mora dicitur consti-
 tutus nō solū per interpellationem extrajudicialem,
 sed etiam iudicialem, ueluti dicit etiam Salicetus: &
 hæc interpellatio iudicialis, ita constituit debitorem
 in mora, q̄ illa mora facit ipsum teneri ad interesse,
 ac etiam ad æstimationem illius plūris, quo res debi-
 ta ualuit, ut in d. l. uinum, & ibi Barto. Respondeo ēr,
 q̄ in casu nostro per interpellationem, & oblationē
 ab Andrea tutore nomine sui pupilli Francisco cre-
 ditori factam, ipse Franciscus non fuit in mora consti-
 tutus, quia illa oblatio non fuit facta legitimē, & eo
 modo, quo fieri debuit, nā solū obtulit corbes uigin-
 ti, & debebant uiginti tres fm mēsurā maiore, uel uigin-
 ti quinq; fm mēsurā minore, ergo oblatio hmoi nō po-
 tuit creditore in mora constituere, argumēto, d. l. si so-
 lutus, & est tex. in l. si obsignationem, ibiq; glo. &
 docto. C. de solut. & optimē probatur in d. l. sed & si
 alia ibi nec ulla iusta cā fuit non accipiendi. Non ob-
 stant ea, quæ uolunt Alex. Bart. & alij ab Alex. relati,
 in d. l. mora, quia ipsi loquuntur, quādo creditor prius
 fuisset in mora constitutus per oblationem fideiusso-
 ris, nam tunc creditor interpellādo postea debitore
 non constituit fideiussores in mora, quamuis regu-
 lariter mora debitoris nocet fideiussores, ut ibi, & ul-
 tima mora nocere solet. Sed quando reus principa-
 lis creditorem in mora, per oblationem constituit,
 ipse creditor postea debitorem etiam extrajudiciali-
 ter interpellando potest illum in mora constituere,
 quia ultima mora nocet, ut probatur in d. l. si seruus,
 §. sequitur, & in l. interdum, in fi. ff. de uerb. obl. & l. il-
 lud, ff. de pericu. & commo. rei uend. cū si. & ita etiā
 sentiunt Alex. & alij, in d. l. mora: & hic est casus no-
 ster. ¶ Non obstat etiam, quod supra dictū fuit, q̄ mo-
 ram, seu culpam tutoris nocere pupillo quoad interi-
 rum rei, ut ipse pupillus de periculo interitus teneat,
 nō tamen quo ad augendam obligationem, quia res-
 pondetur ad hoc, pro ut supra dictū fuit: nam opi-
 nio contraria in hoc est uerior, quam ultra Alexā in
 d. l. si ex legati cā, supra comprobauit, per tex. in d. l. q̄
 solidum, §. etiam, cū si. supra allegatis. Nec obstat; q̄
 13 ¶ mora tutoris nō debet nocere pupillo, quādo ex ea
 nihil ad pupillum peruenit, qm̄ respondetur hoc esse
 falsum, ut probatur in d. l. si ex legati cā, & ibi Bart. &
 omnes, & in l. i. ff. quando ex fac. tut. & in l. si dolo, ff.
 si quis omis. cau. testa. fateor quidem, q̄ pupillus po-
 stea regressum habebit contra tutorem finita tutela,
 ut habetur in locis proximē allegatis, & per Bar. in l.
 si. ff. de admi. tuto. & sic in effectu ipse tutor ex dolo,
 & mora sua tenebitur, & non pupillus, quia pupillus,
 nel consequetur à tutore finita tutela id, quod ratio-
 ne mora soluet, uel cedendo actionem contra tutore
 liberabitur, ad tradita per Bart. in locis supra allega-
 tis. ¶ Non obstat ultimum, q̄ pupillus ratione more

in casu nostro non tenebitur, nisi quantum ad
 mentum usq; ad sententiam, & nō ultra, quā-
 15 detur, q̄ t̄ quando unum uenit, & petitur
 tionis, & actionis, & æstimatio officio iudicis
 matio potest crescere nō solum usq; ad senten-
 sed etiam usq; ad executionem, & si contra
 crescere post sententiam, & debet illa æsti-
 quæ maior erit usq; ad actuale executionem
 tentia, ut est tex. in l. in fideicom. in prin. ff. de
 hoc uoluit Bar. in l. 3. §. in hac, in 3. col. certū
 di. ff. commoda. ad quem super hoc se remittit
 in d. l. uinum, in ult. col. ibi an at post senten-
 Sed in terminis nostris uinum, & frumentum
 obligatione, & per actionem petitur, æstima-
 & interesse uenit officio iudicis, ut est tex. in
 num, ibiq; Bar. Alex. & alij, ergo &c. ¶ Inter
 opponi de nouatione facta inter Franciscum
 rem, & magistrum Gallum fideiussores, & co-
 colaus debitor, & successus Oliuerius eius
 rint liberati, & allegatur quoddam instrumentum
 hoc factum, quod mihi non fuit exhibitū, sed
 uidi quoddam instrumentum inter magistrum
 lū, & Franciscū factū de anno 1530. die 17. Octo-
 16 Posset tamen responderi primo q̄ non fuit
 uationem, ex quo hoc non fuit expressē
 seruū, §. si. ff. de uerb. obl. & l. si. C. de noua-
 17 q̄ t̄ licet per pactum, & conuentionem fidei-
 uorem debitoris succurratur fideiussores, ut
 ecōtra pactū, seu conuentio facta ad fauore
 ris dicitur ipsi debitori principali prodesse
 iussoris, & in l. idem in duobus, §. quamuis
 & facit in simili, tex. in d. l. mora, & in d. l. si
 §. nunc uidemus, ff. de uerb. obl. Sed qm̄ dictū
 mentum non uidi, ulterius super hoc non
 18 uidi etiam, quod factum fuit in dicto instru-
 secto de anno 1530. die 17. Octobris, parum
 nihil obstat dicto Franciscō, quia, ut ex com-
 apparet, intentio Francisci fuit absolvere. Nec
 solū dictum magistrū Gallum a fideiussores
 Nicolao patre Oliuerij pupilli de summa pū-
 blicū uiginti quinq; ergo hæc liberatio non
 19 ipsi debitori principali, nec hæredibus suis
 d. l. fideiussores, & in d. §. quamuis, ibiq; glo. Bar.
 Præterea quando clarē, & expressē constat
 uoluisse, per pactum factū ad fauore fidei-
 debitori prodesse, statim clare, & expressē
 biū sit, tūc non prodest debitori, ut in iur-
 tis, ergo qm̄ clarē, & expressē constat illud,
 fuit ad fauorem fideiussores. non debere
 fauorem debitoris, statim est huic clare
 debitori non prodest, ut habetur, & colligitur
 de iussoris, cū ibi not. Sed in dicto instrūto
 deus absoluit magistrū Gallū fideiussores
 obligatione, & fideiussione quantitatē dicti
 ti, reseruato tamen sibi iure contra hæredes
 principalis debitoris pro credito suo consequi
 ergo res est clara, & locus non est coniectu-
 nus, §. cum ita, cū ibi not. ff. de uerb. obl. Et
 itaq; concludo dictū Oliueriū tenori ad summa
 menti, & ad æstimationem illius plūris, secūto
 iudicatum, & pronunciatum fuit contra ipsū
 uerum, seu Andreā illius tutorem, & exequi
 fieri posse contra ipsum pupillum, & in casu
 luti supra declaratum fuit. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Sententia lata per iudicem unius territorij, quando per
alterius territorij possit executioni mādari sine
iudicis, & quando secus.
- 2 Exequutor de quibus exceptionibus cognoscatur, & de quibus

ut, nisi quanti
& nō ultra
& petitorum
o officio iudicis
um usq; ad senten
em, & si contra
ebitur illa ad
em exequutione
om. in prin. f. d.
in 3. col. certū
per hoc se remi
nāt post senten
a, & frumentum
petitur, ad
eis, ut est ter
rgo &c. ¶ In
ter Franciscum
de iustore, &
diueris eius
oddam instrum
fuit exhibitu
inter magist
1530. die 17.
mo f. non fuit
uit expresse
C. de noua
entionem fidei
fidei f. i. r.
acta ad fauore
pali prodelle
s, & quamvis
ora, & in d. l.
obl. Sed qm d
uper hoc non
n dicto instrum
Octobris, parum
quia, ut ex eis
at absolueret
m a fidei iustore
de summa fidei
de liberato
eredibus suis
uis, ibiq; gl.
prelse constat
fauore fidei
o, & expresse
ori, ut in iur
cōstat illud, q
non debere
t huic clare
& colligitur
to instr. d. f.
fidei iustore
quantitatis dicti
ontra hanc
lito suo cons
est coniectura
e verb. obli. Et
q tenori ad
ius pluri, sed
fuit contra ip
torem, & ex
um, & in eius
aus Deo.

SENTENTIAE exequutionem non impediri per
exceptionem, quod ea lata fuerit cum falso procu
ratore, in casu huius consilij ostenditur.

CONSILIVM CIIII.

IN PRESENTI causa iuris esse notif
simi existimo, qd si licet sententia lata per
iudicem unius territorij non possit p
dicē alterius territorij exequutioni man
dari, nisi cū literis, & ad pces iudicis, q sen
tentia tulit, ut est tex. in l. a diuo pio. §. sententia, ff. de
re iud. c. de i. l. i. ut in l. 1. propter adu. §. si n aut reus,
C. de iud. l. i. ff. de offi. consil. & c. Romana §. p. trahē
tes, de co. p. 1. 6. Tñ si ille, ad cuius fauore sententia la
ta fuit, agat actione iudicati, hoc est actione in factū,
iudex alterius territorij pōt sine literis primi iudicis,
& sine illius pibus sententia exeq. nā actionē persona
lem, quamq; hēt, pōt ubiq; exercere, l. si in fi. C. de pra
scrip. long. temp. ita hī per Bar. in d. l. a diuo pio. §. sen
tentia, & in d. l. 1. propter adu. & in locis pallegatis. Et
hac et utilitas, q oritur ex hoc, q ex sententia oriatur
actio in factū, uel iudicati, ac ē officij iudicis nobile,
quia mercenarium finitū fuit lata sententia, l. iudex
pōt qd de re iud. c. not. p. Bar. in d. §. sententia. ¶ Nō
videtur ē dubitandum, q iudex, corā quo petitur
exequutio, pōt cognoscere de exceptionibus, q solum
exequutionē respiciūt, nec infringūt sententiam, ut q
non exigitur ultra, quā facere possit, q sententia non
transiunt in rem iudicatam, & similia. l. pen. ff. de cō
f. c. ubi not. Sed de exceptionibus merita cāe prin
cipalis recipientibus nō pōt cognoscere, d. l. pen. & p.
sentim. si de illa per iudicē cāe cognitū fuit, Bar. in d.
§. sententia, qd quidē intelligitur tacite, siue expresse,
ut ibi p. Bar. ¶ Sed dubiū remanet in hac cā, q an ex
equutio sententiae possit impediri, opponēdo exceptio
nē falsi procuratoris, cū sententia lata cū falso procu
ratore iurpō iure nulla, & de nullitate sententiae, &
processus qncūq; dici possit, l. licet. C. de procurat. &
c. in notra, extra eo. tit. Et si nullitas sententiae impē
dit illius exequutionē, nisi peteretur exequutio triū
sententiarum conformium, ut in clem. 1. de re iudic.
cum ibi not. Et uidetur, q exceptio nullitatis possit
opponi, & de illa cognosci per exequutorē, ut dicit
Bar. in d. l. a diuo pio, in prin. in penul. col. in quibus,
iudicem exequentē posse cognoscere de exceptione
nullitatis prae textu falsorum iuristorum, uel falsi pro

cognoſcat, & de qua
sententia

curatoris, non ut pronunciet non esse exequendam
rōne nullitatis, sed si uiderit dictas exceptiones ēē ue
ras, ut super exequutione superſedeat, & remittat ad
iudicem primum ordinarium, d. l. a diuo pio. §. sen
tentia, & ibi Bar. Secundo q hoc in terminis uoluit
Bal. in l. 2. C. si ex fal. instrum. qui dicit, q si condem
natus non appellauit, & pñ ratum non habuit offi
cium iudicis, nec procuratoris iuxta l. cum minor,
in fi. ff. rem rat. hab. & Bal. in d. l. 2. ibiq; Salic. sed per
multum tempus ſiuerit, ex hac diutina taciturnitate
non uidetur habuisse ratum officium procuratoris.
Vnde sententia pōt perpetuo dici nulla etiam usque
ad mille annos, ex quo non constat de mādato, argu
mento not. in c. cum in iure petitus, de offi. deleg. & l.
cum ex iniuria. C. de falsis. Vnde q dicunt docto. cō
ter, ut habetur per Alex. in l. qui in aliena. in 3. col. ff.
de acq. hared. & in l. sciendū, de uerb. obli. & per Bar.
in l. 1. col. 1. C. de rebus alien. non alien. & allegat. l. si
ff. pro empto. q ex diuturnitate tps non p̄sumitur
pro mandato, & faciunt not. per Bart. in l. cum uir. ff.
de usufr. & in l. qui fundum, in fi. ff. pro empto. q si
quis uendit rem tāquam procurator alterius, nisi de
mādato appareat, semper emptor in mala fide fuisse
p̄sumitur, & hoc idem ponit Fel. in c. quod ſicut, de
re iud. ¶ Caterum his nō obſtatibus, contrarium eſſe
uerius de iure existimo, & ostendo primo, qm licet
aliās in dubio non p̄sumatur pro mādato, ut ſupra
dictū eſt, tamen q hoc eſt uerum, quādo principaliter,
de mādato opponeretur, & ita intelligatur praedicta,
ut quia principaliter opponereſ cōtra id, quod quis
fecit, ut procurator, & ſic principaliter contra procu
ratorem, q non haberet mādatum, nam tunc ex diu
rurnitate temporis nō p̄sumeretur, ut in locis pal
legatis. Secus, si ſimul in ijs, in quibus aliās ex diutur
nitate temporis p̄sumitur, quia si de illis conſtet,
p̄sumetur omnia rite, & recte facta, & omnia ne
ceſſaria preparatoria, ac fundamēta interueniſſe, ui
delicet mādātū, cōmiſſio, ſeu cōpromiſſum: ita tra
dit Fel. in d. c. quod ſicut, in fi. 2. limitat. per nota. per
Cald. in conſil. 3. de arbit. & per Anto. de Butr. in cōſil.
24. Et pñ qn de mandato procuratoris, uel alterius
incidenter opponeretur, non contra id, quod procu
rator fecit, ſeu contra procuratorē, ſed contra aliud,
ut contra ſententiā iadiu latā, & pro qua ex diuturni
tate tps p̄sumitur, qn de ea apparet, iuxta ea, q ha
bentur per luno. & alios in d. c. quod ſicut, & in c. qm
cōtra, de probat. tūc ſi contra ſententiā, uel eius exe
quutionem, de nullitate opponatur, propterea, quia
fuit lata contra falſum procuratorē, ex diuturnitate
tps mādātum interueniſſe p̄sumetur, ad quod fa
ciunt not. per Sozi. in conſil. 46. col. penul. uolumi. 3.
¶ Secundo q ex quo per partem aduerſam fuit excep
tūm de appel. iam diu interpoſita, & ipla nūc denuo
appellauit a dicta ſententiā, cuius exequutio petiſ, ex
hoc dicitur ratificāſſe officium procuratoris, quāuis
nō ſententiā, l. cum minor, in fi. ff. rem rat. hab. glo.
in l. licet, ibiq; docto. C. de procu. Card. in clem. 1.
de re iud. Bald. in l. 2. C. si ex fal. instrum. & eſt com
munis conſuſio. Et ita Bald. ibi p̄ſupponit, q in
terpoſita appellatione non poſſit opponi de nullita
te ſententiae prae textu falſi procuratoris, & defectus
mandati. ¶ Tertio q ex longitudine temporis p̄ſu
mitur ratificatio. l. filius, C. de peti. hared. Angel. in l.
ſciendum, ff. de uerbo. obligatio. & ibi Alexan. item
p̄sumitur ſcientia illius, qui debebat iubere, & man
dare, l. q in aliena. ff. de acq. hared. & Sozi. in d. cōſil.
46. in fi. ¶ Quarto q aut pars oppoſuit hanc excep
tionem falſi procuratoris, & de ea fuit cognitum in cau
ſa principali, & corā iudice, qui ſententiā tulit, &
tūc in exequutione nō pōt amplius de illa opponi nec
cognoſci

